

LES 34

1. Vertaal oefening

In onderstaande vertaal oefening komen perfectumvormen voor die in deze les worden behandeld.

1	καὶ ὁ πέμψας με πατὴρ ἐκεῖνος μεμαρτύρηκεν περὶ ἐμοῦ. οὔτε φωνὴν αὐτοῦ πώποτε ἀκηκόατε οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἑώρακατε,
	Aantekeningen: πέμψας is part.aor.act.nom.mnl.ev. van πέμπω. μεμαρτύρηκεν is ind.pf.act. 3 ^e p.ev. van μαρτυρέω. ἀκηκόατε is ind.pf.act. 2 ^e p.mv. van ἀκούω. ἑώρακατε is ind.pf.act. 2 ^e p.mv. van ὁράω. Vertaling: en die mij gezonden heeft, (de) Vader, die heeft getuigd over mij. Niet een stem van Hem nog nooit jullie hebben gehoord noch een gedaante van Hem jullie hebben gezien. (Jh 5:37)
2	εὕρισκει οὗτος πρῶτον τὸν ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμωνα καὶ λέγει αὐτῷ· εὕρηκαμεν τὸν Μεσσίαν, ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον χριστός.
	Aantekeningen: εὕρισκει is ind.prs.act. 3 ^e p.ev. van εὕρισκω. εὕρηκαμεν is ind.pf.act. 1 ^e p.mv. van εὕρισκω. μεθερμηνευόμενον is part.prs.pss.nom.onz.ev. van μεθερμηνεύω, <i>vertalen</i> . Vertaling: hij vindt deze eerst de eigen broeder Simon en hij zegt tot hem: wij hebben gevonden de Messias, wat is vertaald wordend Christus. (Jh 1:41)
3	δι' οὗ καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐσχήκαμεν [τῇ πίστει] εἰς τὴν χάριν ταύτην ἐν ᾗ ἐστήκαμεν καὶ καυχώμεθα ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ θεοῦ.
	Aantekeningen: οὗ is btrvwn.gen.mnl.ev. van ὅς. ἐσχήκαμεν is ind.pf.act. 1 ^e p.mv. van ἔχω. ἐστήκαμεν is ind.pf.act. 1 ^e p.mv. van ἵστημι. καυχώμεθα is ind.prs.med. 1 ^e p.mv. van καυχάομαι. Vertaling: door wie ook de toegang wij hebben gekregen in het geloof tot deze genade en waarin wij zijn blijven staan en wij roemen over hoop van de heerlijkheid van God. (Rm 5:2)
4	Οὐ γὰρ προσεληλύθατε ψηλαφωμένῳ καὶ κεκαυμένῳ πυρὶ καὶ γνώφῳ καὶ ζόφῳ καὶ θυέλλῃ
	Aantekeningen: προσέρχομαι is ind.pf.act. 2 ^e p.mv. van προσεληλύθατε. ψηλαφωμένῳ is part.prs.pss.dat.onz.ev. van ψηλαφάω. κεκαυμένῳ is part.pf.pss.dat.onz.ev. van καίω. Vertaling: niet want jullie zijn genaderd tot betast wordende (= iets aanraakbaar) en aangestoken wordend een vuur en donkerheid en duisternis en stormwind. (Hb 12:18)

5	<p>περιτετμημένος τις ἐκλήθη, μὴ ἐπισπάσθω· ἐν ἀκροβυστίᾳ κέκληταί τις, μὴ περιτεμνέσθω.</p>
	<p>Aantekeningen: περιτετμημένος is part.pf.pss.nom.mnl.ev. van περιτέμνω. ἐκλήθη is ind.aor.pss. 3^e p.ev. van καλέω. ἐπισπάσθω is gbw.prs.med. 3^e p.ev. van ἐπισπάομαι, <i>laten overtrekken</i> (dwz de besnijden ongedaan laten maken). κέκληταί is ind.pf.pss. 3^e p.ev. van καλέω. περιτεμνέσθω is gbw.prs.pss. 3^e p.ev. van περιτέμνω. Vertaling: besneden (geworden) zijnde wie werd geroepen, niet hij moet laten overtrekken. Iemand, die in een voorhuid is geroepen geworden, niet moet hij besneden worden (of: zich laten besnijden). (1Co 7:18)</p>
6	<p>ὥς καὶ γὰρ εἵληφα παρὰ τοῦ πατρός μου, καὶ δώσω αὐτῷ τὸν ἀστέρα τὸν πρωῒνόν.</p>
	<p>Aantekeningen: εἵληφα is ind.pf.act. 1^e p.ev. van λαμβάνω. δώσω is ind.fut.act. 1^e p.ev. van δίδωμι. Vertaling: zoals ook ik heb ontvangen van(wege) de vader van mij, en ik zal geven aan hem de Morgenster. (Op 2:28)</p>
7	<p>καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ῥήματος Ἰησοῦ εἰρηκότος ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρὶς ἀπαρνῆσθαι με· καὶ ἐξελθὼν ἔξω ἔκλαυσεν πικρῶς</p>
	<p>Aantekeningen: ἐμνήσθη is ind.aor.pss. 3^e p.ev. van μιμνήσκομαι. εἰρηκότος is part.pf.act.gen.mnl.ev. van λέγω. φωνῆσαι is inf.aor.act. van φωνέω. ἀπαρνῆσθαι is ind.fut.med. 2^e p.ev. van ἀπαρνέομαι. ἐξελθὼν is part.aor.act.nom.mnl.ev. van ἐξέρχομαι. ἔκλαυσεν is ind.aor.act. 3^e p.ev. van κλαίω. Vertaling: en werd indachtig Petrus het woord van Jezus gesproken, dat voordat (een) haan kraaien driemaal jij zult ontkennen mij. En naar buiten uitgegaan, hij weende bitter. (Mt 26:75)</p>
8	<p>ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθεὶς, δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι.</p>
	<p>Aantekeningen: πέπονθεν is ind.pf.act. 3^e p.ev. van πάσχω. πειρασθεὶς is part.aor.pss.nom.mnl.ev. van πειράζω. δύναται is ind.prs.med. 3^e p.ev. van δύναμαι. πειραζομένοις is part.prs.pss.dat.mnl.mv. van πειράζω. βοηθῆσαι is inf.aor.act. van βοηθέω. Vertaling: in wat want hij heeft geleden, zelf verzocht geworden, hij kan verzocht wordenden helpen. (Hb 2:18)</p>
9	<p>ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων καὶ αἵματος καὶ πνικτῶν καὶ πορνείας, ἐξ ὧν διατηροῦντες ἑαυτοὺς εὖ πράξετε. ἔρρωσθε</p>
	<p>Aantekeningen: ἀπέχεσθαι is inf.prs.med. van ἀπέχω. ὧν is btrvw.gen.onz.mv. van ὅς. διατηροῦντες is part.prs.act.nom.mnl.mv. van διατηρέω. πράξετε is ind.fut.act. 2^e p.mv. van πράσσω. ἔρρωσθε is gbw.pf.pss. 2^e p.mv. van ῥώννυμι, <i>vaarwel zeggen</i>. Vertaling: zich (te) onthouden van offervlees en bloed en (het) verstikte en ontucht, uit welke (de) zich onthoudenden van zichzelf jullie goed zullen doen. Vaart wel! (Hn 15:29)</p>

10	πεποιίθαμεν δὲ ἐν κυρίῳ ἐφ' ὑμᾶς, ὅτι ἃ παραγγέλλομεν [καὶ] ποιεῖτε καὶ ποιήσετε.
	<p>Aantekeningen: πεποιίθαμεν is ind.pf.act. 1^e p.mv. van πείθω. παραγγέλλομεν is ind.prs.act. 1^e p.mv. van παραγγέλλω. ποιεῖτε is ind.prs.act. 2^e p.mv. van ποιέω. ποιήσετε is ind.fut.act. 2^e p.mv. van ποιέω. Vertalingen: maar wij hebben vertrouwd in (de) Heer over jullie, dat wat wij bevelen ook jullie doen en zullen doen (2Th 3:4)</p>

2. Vertaal oefening: Mc 12:24-34

24	ἔφη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ;
	<p>Aantekening: ἔφη is ind.aor/impf.act. 3^e p.ev. van φημί <i>zeggen, spreken</i>. πλανᾶσθε is ind.prs.pss. 2^e p.mv. van πλανᾶω, <i>dwalen</i>. εἰδότες is part.pf.act.nom.mnl.mv. van οἶδα. Zie de opmerking bij voorbeeld 2 in 34.2. Vertaling: zei tot hen Jezus: zijn jullie daarom niet aan het dwalen, niet gekend hebbend de Schriften noch de kracht van God?</p>
25	ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
	<p>Aantekeningen: ἀναστῶσιν is sub.aor.act. 3^e p.mv. van ἀνίστημι. γαμοῦσιν is ind.prs.act. 3^e p.mv. van γαμέω, <i>huwen</i>. γαμίζονται is ind.prs.pss. 3^e p.mv. van γαμίζω, <i>uithuwelijken</i>. Vertaling: wanneer want uit doden zij zullen opstaan, niet zij huwen nog worden uithuwelijkt, maar zij zijn als engelen in de hemelen.</p>
26	περὶ δὲ τῶν νεκρῶν ὅτι ἐγείρονται οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ Μωϋσέως ἐπὶ τοῦ βᾶτου πῶς εἶπεν αὐτῷ ὁ θεὸς λέγων· ἐγὼ ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ [ὁ] θεὸς Ἰσαὰκ καὶ [ὁ] θεὸς Ἰακώβ;
	<p>Aantekeningen: ἐγείρονται is ind.prs.pss. 3^e p.mv. van ἐγείρω. ἀνέγνωτε is ind.aor.act. 2^e p.mv. van ἀναγινώσκω. Vertaling: over maar de doden dat zij worden opgewekt, niet hebben gelezen jullie in het boek van Mozes bij de doornstruik hoe zei tot hem God zeggende: Ik (ben) de God van Abraham en de God van Isaak en de God van Jakob?</p>
27	οὐκ ἔστιν θεὸς νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων· πολὺ πλανᾶσθε.
	<p>Aantekeningen: ζώντων is part.prs.act.gen.mnl.mv. van ζάω. πλανᾶσθε is ind.prs.pss. 2^e p.mv. van πλανᾶω, <i>dwalen</i>. πολὺ is bw of bnw.acc.onz.ev. van πολύς. Vertaling: niet hij is een God van doden maar van levenden. Jullie zijn zeer aan het dwalen.</p>

28	Καὶ προσελθὼν εἰς τῶν γραμματέων ἀκούσας αὐτῶν συζητούντων, ἰδὼν ὅτι καλῶς ἀπεκρίθη αὐτοῖς ἐπηρώτησεν αὐτόν· ποία ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη πάντων;
	<p>Aantekeningen: προσελθὼν is part.aor.act.nom.mnl.ev. van προσέρχομαι.</p> <p>ἀκούσας is part.aor.act.nom.mnl.ev. van ἀκούω.</p> <p>συζητούντων is part.prs.act.gen.mnl.mv. van συζητέω.</p> <p>ἰδὼν is part.aor.act.nom.mnl.ev. van ὁράω.</p> <p>ἀπεκρίθη is ind.aor.pss. 3e p.ev.van ἀποκρίνομαι.</p> <p>ἐπηρώτησεν is ind.aor.act. 3e p.ev. van ἐπερωτάω.</p> <p>Vertaling: en gekomen zijnde één van de schriftgeleerden gehoord hebbend hem re-detwistend, ziende dat goed hij heeft geantwoord hun, vroeg hem: welk is gebod eerste van alle?</p>
29	ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς ὅτι πρώτη ἐστίν· ἄκουε, Ἰσραήλ, κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν κύριος εἷς ἐστίν,
	<p>Aantekeningen: ἀπεκρίθη is ind.aor.pss. 3e p.ev.van ἀποκρίνομαι.</p> <p>ἄκουε is gbw.prs.act. 2e p.ev. van ἀκούω.</p> <p>Vertaling: heeft geantwoord Jezus dat (of :) (het) eerste is: Hoor, Israël, (de) Heer (is) God van ons, (de) Heer één is.</p>
30	καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου.
	<p>Aantekeningen: ἀγαπήσεις is ind.fut.act. 2e p.ev. van ἀγαπάω.</p> <p>Vertaling: je zult liefhebben de God van jou uit geheel het hart van jou en uit geheel de ziel van jou en uit geheel de gezindheid van jou en uit geheel de kracht van jou.</p>
31	δευτέρᾳ αὕτη· ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. μείζων τούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ ἔστιν
	<p>Aantekeningen: μείζων is bnw.nom.vr.ev.comp. van μέγας.</p> <p>Vertaling: tweede (is) dit: je zult liefhebben de naaste van jou zoals jezelf. Groter dan deze (een) ander gebod niet er is.</p>
32	καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεὺς· καλῶς, διδάσκαλε, ἐπ' ἀληθείας εἶπες ὅτι εἷς ἐστὶν καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ·
	<p>Vertaling: en zei tot hem de schriftgeleerde: goed, meester, in waarheid jij hebt gezegd dat Één (er) is en niet (er) is (een) ander behalve Hem.</p>
33	καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν περισσότερόν ἐστιν πάντων τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ θυσιῶν.
	<p>Aantekeningen: ἀγαπᾶν is inf.prs.act. van ἀγαπάω.</p> <p>περισσότερόν is bnw.nom.onz.ev.comp. van περισσός.</p> <p>ὀλοκαυτωμάτων is znw.gen.onz.mv. van ὀλοκαύτωμα.</p> <p>Vertaling: en het liefhebben hem uit geheel het hart en uit geheel het verstand en uit geheel de kracht en het liefhebben van de naaste zoals jezelf. Overvloediger is (het) dan alle van de brandoffers en slachtoffers.</p>

34	καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν [αὐτὸν] ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη εἶπεν αὐτῷ· οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. καὶ οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.
	<p>Aantekeningen: ἀπεκρίθη is ind.aor.pss. 3^e p.ev.van ἀποκρίνομαι.</p> <p>ἐτόλμα is ind.impf.act. 3^e p.ev. van τολμάω.</p> <p>ἐπερωτῆσαι is inf.aor.act. van ἐπερωτάω.</p> <p>Vertaling: en Jezus ziende hem dat verstandig hij heeft geantwoord zei tot hem: niet ver ben jij van het koninkrijk van God. En niemand niet meer durfde hem (te) vragen.</p>